

A Zrínyi-szeminaristák legújabb nemzedékének publikációit veheti kézbe az olvasó, ismételten meggyőződve azoknak tudományos felkészültségéről, s egyben tájékoztatást nyerve a tanszéken folyó szervezett kutatások irányairól. A tanulmányok jelentős része itt csak tartalmi kivonatban jelenik meg, hiszen vagy már napvilágot látott valamely tudományos szakfolyóirat hasábjain, vagy a közeljövőben fog megjelenni. Így az *Angol életrajz Zrínyiről, London 1664*, amely a *Zrínyi könyvtár* sorozatának leendő II. kötetét fogja képezni. (Itt emlékeztetek rá, hogy a már megjelent első kötet is a szeminaristák odaadó munkáját dicséri.) Ránki Judit Zrínyi-szótára már az *Áfium*, a *Vitéz hadnagy* és a *Mátyás-elmélkedések* teljes frazeológiai anyagát felöleli, s haszonnal forgatható az ötkötetes Széchy Károly-féle Zrínyi-életrajzhoz készült mutató is. Egy tanulmány a hazánkban is rendkívüli népszerűsége szert tett hellénisztikus regénynek, Héliodórosz *Aithiopikájának* (közismertebb nevén *Chariclea*) Czobor Mihály által készített fordításával, illetve annak Zrínyire gyakorolt hatásával foglalkozik. A szerény cím ellenére (*Adalékok Zrínyi Ádám pályaképehez*) Hausner Gábor és Orlovsky Géza tanulmánya a költő-hadvezér fiának teljes és hiteles pályaképét vázolja fel, korrigálva ezzel a róla elterjedt, s mind ez idáig a köztudatban élő tévhitet.

Végül reméljük, hogy a Kovács Sándor Iván által kitűzött cél, tudniillik, hogy a *Zrínyi-dolgozatok* a „Zrínyi-kutatás rendszeresen megjelenő szakfolyóirata legyen”, valóban megvalósul, örömet szerezzel ezzel nemcsak a Zrínyi-olvasók, de a régi magyar irodalom szélesebb táborának is.

GRÜLL TIBOR

ZRÍNYI MIKLÓS PRÓZAI MŰVEI

Négyesy László hagyatékából Kovács Sándor Iván vezetésével sajtó alá rendezte az ELTE Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszékének Zrínyi-szemináriuma

Miként a kötet előszavában a sorozat főszerkesztője, Klaniczay Tibor írja „szokatlan, de nemes hagyományt felújító” sorozatot nyitott a Zrínyi Kiadó a *Zrínyi-könyvtár* első kiadványával. Névadója életművének kiadására, a rá vonatkozó kutatások összegzésére, az utóélet feldolgozására vállalkozó legkiválóbb szakemberek szövetkeztek a kiadó vezetőivel, és a munka eredményeként került kézbe az első vaskos (760 lapos) kötet, amely Zrínyi prózai műveit tartal-

mazza, a *Vitéz hadnagyot*, a *Mátyás Király életéről való elmélkedéseket*, *Az török áfium ellen való orvosságot* és Kulcsár Péter fordításában első ízben magyarul a *Szent László-beszédet*.

A kiadás alapja a kiváló kutató, Négyesy László hagyatékában megtalált, közreadásra előkészített szöveg, Négyesy szövegkritikai és tárgyi jegyzeteivel, amelyeket a kutatás mai állását tükröző számtalan kiegészítés tesz teljessé. A kiadó érdeme, hogy a függelékben megvalósulhatott a Négyesy-féle szöveg alapjául szolgáló Bónis-kódex hasonló kiadása is, amely az olvasati problémák közvetlen ellenőrzését teszi lehetővé. A szövegkiadás előtt olvashatjuk Négyesynek a tervezett kritikai kiadáshoz készített bevezető írásait, valamint a kötet szerkesztőjének a Négyesy-féle kiadáskísérletet értékelő tanulmányát. A mikrofilológiai pontosságot igénylő (és összességében megvalósított) új kiadás közreadóinak — éppen a sorozat további kötetei érdekében — figyelmébe ajánljuk, hogy jelentős minőségi különbség van az egész kiadvány és annak mutatója között. Könyvkiadói gyakorlatunk, a korrektúrára jutó kevés idő eredményezi, hogy a hatalmas energiát felemésztő, a lehetséges pontosságra törekvő kiadások kísérő mutatói sebtében, kellő figyelem hiányában készülnek, és magának a kiadásnak a használhatóságát nehezítik meg. A kézikönyv jellegű alpművek nem folyamatos végigolvasást igényelnek, a későbbi visszakeresésekben elengedhetetlenül fontos szerepe van a mutatóknak. (Ld. erről Borsa Gedeon írását a Magyar Könyvszemle 1985/1. számában.) Nyilván az idő sürgetése eredményezte, hogy a kísérőtanulmányba, illetve annak jegyzetébe iktatott — feltehetőleg utólagos — betoldások névanyaga hiányzik a névmutatóból (ld. a 39. lapról Bónis könyvjegyzékének és az ide tartozó jegyzetnek — 61. lap. 23. jegyz. — a teljes névanyagát, köztük pl. Szenci Molnár Albert, Albertus Magnus, Philipp Melanchton nevét). Néhány apróbb elírás betűrendi zavart is eredményez: Buth helyett Both, Tidrenczel helyett Tirdenczel olvasható, de a téves besorolás máshol is előfordul: Alfonso, *Aldovrandi*, Aviano; Brutus, *Buechmann*, Buda; Kázmér, *Keczer*, Kazul; Malchus, *Mahmut*, Malvezzi, Marcellus, Margalits, *Mamercus*; Sirola, *Scander*, Slang; stb. Mindez azonban mit sem von le abból az értékből, amit a mostani sorozat jelent a régi magyar irodalom, történelem, hadtörténet kutatói számára, és főleg kiemelésre méltó az a tény, hogy egy egyetemi szakszeminárium vezetőjének és hallgatóinak (Bánki Judit, Hausner Gábor, Kazinczy Andrea, Orlovsky Géza, Porogi András és Szokolczai Attila) rangos munkája indította el ezt a sorozatot, amelynek újabb kötete egy 1664-ben megjelent angol Zrínyi-életrajz kiadása a közeljövőben várható. (Zrínyi Katonai Kiadó, 1985.)

NÉMETH S. KATALIN